

Lietuvos Banko
Investicinių paslaugų ir bendrovių priežiūros skyriui

FINANSŲ MAKLERIO ĮMONĖS VIDAUS KAPITALO PAKANKAMUMO VERTINIMO NEPALANKIAUSIOMIS SĄLYGOMIS 2020-12-31 IŠVADOS

2021 – 04 – 30

Šiuo dokumentu yra apžvelgiami Evernord UAB FMĮ (toliau "Bendrovė") vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo rezultatai, gauti atlikus Bendrovės vertinimą nepalankiausiomis sąlygomis. Vykdamas šį vertinimą buvo remtasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 575/2013 bei Lietuvos banko valdybos patvirtintomis Finansų maklerio įmonių valdymo ir vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso taisyklėmis.

1. Evernord UAB FMĮ veikla

Bendrovė 2020-10-05 gavo aukštesnės (B) kategorijos finansų maklerio įmonės licenciją, kurios pagrindu jai buvo suteiktos papildomos teisės vykdyti pavedimus klientų sąskaita bei saugoti finansines priemones. Iki ataskaitinių metų pabaigos naujų funkcijų Bendrovė aktyviai nevykdė.

Strateginiai sprendimai, susiję su investavimo sprendimais Bendrovėje yra priimami Bendrovės valdybos. Einamieji investavimo sprendimai, platinamų priemonių atrinkimas yra priimami neformaliame investavimo komitete. Vidaus rizikos valdymo politika yra patvirtinta Bendrovės valdybos.

Bendrovė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo tikslas – sumažinti galimus Bendrovės nuostolius.

2. Vidaus rizikos valdymo politika

Pagal Bendrovės Vidaus rizikos valdymo politiką, atsižvelgiant į nedideles veiklos apimtis bei nedidelį darbuotojų skaičių, Bendrovė neturi atskiro, vidaus rizikos valdymo funkciją atliekančio padalinio ar darbuotojo šiai funkcijai užtikrinti. Bendrovės vidaus rizikos valdymo funkcijos palaikymą užtikrina Atitikties pareigūnas, atsakingas už Bendrovės veiklos atitiktį teisės aktų keliamiems reikalavimams.

Bendrovės vidaus rizikos valdymo politikos tikslas – apibrėžti rizikas bei jų valdymo gaires Bendrovės veikloje. Savo rizikos valdymo procedūras ir sistemas Bendrovė peržiūri reguliariai, bent kartą per metus.

Bendrovėje kiekvieną ketvirtį yra atliekami kapitalo pakankamumo skaičiavimai, kurių rezultatai perduodami priežiūros institucijai. Kapitalo pakankamumo vertinimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas kartą per metus, remiantis audituotomis Bendrovės finansinėmis ataskaitomis paskutinei metų dienai.

3. Rizikos valdymas

Kadangi Bendrovė nevykdo veiklos, susijusios su perskolinimu, neprekiauja savo sąskaita ir savo sąskaita neturi nei ilgalaikų, nei trumpalaikių subordinuotų paskolų, tai palengvina vidaus kapitalo

pakankamumo įvertinimą ir dalis rizikų Bendrovės veiklai daro mažą įtaką arba yra nereikšmingos/ įtakos nedaro. Beveik visus metus Bendrovė veikė pagal C kategorijos finansų maklerio įmonės licenciją, tad didžiausias dėmesys atliekant vertinimą yra skiriamas operacinei rizikai susijusiai su verslo aplinka.

Bendrovė neteikia paskolų, atitinkamai kredito ir sandorio šalies rizikos yra nereikšmingos. Bendrovė lėšas laiko Lietuvos Respublikos komerciniuose bankuose, o vertybinius popierius saugo Europos Sąjungos komerciniuose bankuose todėl rinkos rizika yra nereikšminga.

Tiesioginis ir pagrindinis veiksnys, lemiantis Bendrovės kapitalo pakankamumo rodiklį, yra Bendrovės veiklos rezultatai.

Kaip minėta, Bendrovės veiklos specifika leidžia eliminuoti didžiąją dalį kitų FMĮ ir finansų institucijoms būdingų rizikų. Vadovybės nuomone labiausiai Bendrovės veiklą gali paveikti operacinė rizika (tiesiogiai atsirandanti dėl rinkos kintamųjų svyravimų).

Rizika, susijusi su įmonės veikla, susideda iš:

Rizikos rūšis	Rizikos porūšis	Rizikos lygis	Rizikos aprašymas	Kapitalo poreikis, tūkst. EUR
Kredito rizika		Žemas	Kredito ir sandorio šalies rizikos - tai Bendrovės patiriama rizika, kad kita šalis nesugebės vykdyti įsipareigojimų Bendrovei. Bendrovė riziką valdo iki sandorių sudarymo įvertindama kitos sandorio šalies patikimumą ir mokumą, rizikos lygis vertintinas kaip žemas. Bendrovė neteikia kreditų, ir neturi vertybinių popierių pozicijų kredito, todėl nesusiduria su probleminių kreditų rizika. Atitinkamai Bendrovė nesusiduria ir su likutine rizika, tai yra rizika, atsirandanti dėl to, kad Bendrovės taikomos kredito rizikos mažinimo priemonės gali būti mažiau veiksmingos nei tikėtasi. Bendrovės kredito rizika yra labiausiai susijusi su Bendrovės lėšomis bankuose ir gautinomis sumomis.	539,6
Rinkos rizika			Bendrovė nenustato kapitalo poreikio šių pozicijų rizikai, kadangi riziką sukeliančių pozicijų Bendrovė neturi.	
	Užsienio valiutos kurso rizika	Žemas	Pagrindinė užsienio valiutos rizika, su kuria gali susidurti Bendrovė, kiltų dėl to, kad Bendrovė atliktų sandorius užsienio valiuta ir turėtų atvirąją poziciją tam tikromis užsienio valiutomis. 2020 m. Bendrovė tokių pozicijų neturėjo.	-
	Pozicijų rizika	Žemas	2020 m. Bendrovė neturėjo asmeninių investicijų į skolas ar vertybinius popierius.	-

Operacinė rizika		Vidutinis	<p>Operacinė rizika - tai finansinių nuostolių rizika, kurią gali lemti išoriniai veiksniai (stichinės nelaimės, nusikalstami trečiųjų asmenų veiksmai, pagrindinių tiekėjų veiklos sutrikimai ir kt.) arba vidaus veiksniai (pvz., informacinių technologijų sistemų sutrikimai, sukčiavimo atvejai, vidaus taisyklių ir įstatymų nesilaikymas, vidaus kontrolės trūkumas ir pan.). Ši rizika Bendrovei yra kur kas reikšmingesnė kadangi ji yra tiesiogiai susijusi su žmogiškąja darbuotojų klaidos rizika bei galimu pajamų sumažėjimu dėl reputacijos rizikos ar veiksmų, kuriems Bendrovė negali daryti įtakos, poveikio.</p> <p>Bendrovė rizikos skaičiavimui naudoja bazinio indikatorius metodą.</p>	1 057,2
Ne prekybos knygos pozicijų kainos rizika		Nereikšminga	Bendrovė prekybos knygos neturi, todėl rinkos rizika susijusi su prekybos knyga neaktuali.	-
Ne prekybos knygoje įvardyta palūkanų normos rizika		Nereikšminga	Bendrovė prekybos knygos neturi, todėl rinkos rizika susijusi su prekybos knyga neaktuali.	-
Koncentracijos rizika		Nereikšminga	Koncentracijos rizika, atsirandanti dėl sandorio šalių pozicijų, susijusių sandorio šalių grupių pozicijų, dėl pozicijų koncentracijos viename ekonomikos sektoriuje ar geografiniame regione. Bendrovė pati neinvestuoja, o jos platinamos priemonės atsižvelgia į klientų turimų pozicijų diversifikavimą.	-
Likvidumo rizika		Nereikšminga	Rizika nesugebėti laiku įvykdyti Bendrovės mokėjimo įsipareigojimų. Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą naudojant atitinkamą kiekį kredito linijų ar kitų skolinimosi priemonių, siekiant įvykdyti savo planuose numatytus įsipareigojimus, be to Bendrovėje nuolatos stebimi ateities mokėjimų įsipareigojimai ir jie lyginami su planuojamomis gauti pajamomis, rizikos	-

			lygis vertintinas kaip žemas. Įsigaliojus naujiems likvidumo reikalavimams, rizikos lygis turėtų augti.	
Kita rizika	Strateginė	Žema	Rizika kylanti dėl nepalankių ar klaidingų verslo sprendimų, netinkamo sprendimų įgyvendinimo arba dėl nepakankamo reagavimo į išorės ar vidaus Bendrovės aplinkos veiksnius. Valdant riziką atsižvelgiama į metinį planavimą, biudžetavimą bei nuolatinį rinkų sekimą.	-
	Pajamų	Žema	Rizika kylanti dėl to, kad Bendrovė patiria fiksuotus kaštus kurie reikalingi jos veiklai vykdyti, todėl esant nepakankamoms pajamoms Bendrovė gali patirti veiklos nuostolius. Ši rizika yra dalinai valdoma per planavimo procesą, kurio metu yra keliamos konkrečios užduotys ateinantiems periodams ir vertinamos tiek pajamos, tiek pinigų srautai iš tos veiklos.	-
	Reputacijos rizika	Vidutinė	Tai rizika, kad netinkamas kitų rizikų valdymas gali įtakoti reputacijos netekimą rinkos dalyvių ir klientų akyse. Reputacijos rizika paprastai negali būti įvertinta ir valdoma tiesiogiai. Ši rizika valdoma tinkamu kitų rizikų valdymu.	-
	Atitikimo	Žema	Rizika, kylanti dėl Bendrovės vidaus taisyklių ar veiklos nesuderinimo su Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Įmonė investuoja į aukštos kvalifikacijos atitikties darbuotojus ir taip mažina šios rizikos reikšmę.	-
	Pernelyg didelio svorto	Nereikšminga	Bendrovė savo kasdienės veiklos finansavimui svorto nenaudoja.	-

Bendrovė visuomet turi tenkinti šiuos nuosavų lėšų reikalavimus:

Bendrovė turi tenkinti šiuos nuosavų lėšų reikalavimus:

1. 4,5% 1 lygio nuosavo kapitalo rodiklį (CET 1 Capital ratio);
2. 6,0% 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą (T1 Capital ratio);
3. 8,0% bendro kapitalo pakankamumo koeficientą (Total Capital ratio).

Kapitalo pakankamumo rodiklis skaičiuojamas: įmonės kapitalas/ bendros rizikos pozicijos (Kapitalo poreikis KP * 12,5) turi būti $\geq 8,0\%$.

Žemiau pateikiamuose kapitalo pakankamumo skaičiavimuose naudoti 2020 m. audituoti Bendrovės finansiniai duomenys:

Rodikliai	EUR, tūkst.
1. Kapitalo poreikis KP	1 057,2
1.1. Kredito rizika	-
1.2. Pozicijų rizika	-
1.3. Užsienio valiutos rizika	-
1.4. Operacinė rizika	1 057,2
2. Įmonės kapitalas	427,5
2.1. Įstatinis kapitalas	125,0
2.2. Rezervai	12,5
2.3. Nepaskirstytas praėjusių metų pelnas	290,0
2.4. Nematerialusis turtas	-
3. Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	40,4%

Likvidumui sekti Bendrovė naudoja šiuos rodiklius:

Rodikliai	Rezultatas
1. Kapitalo ir įsipareigojimų santykis	9,47
2. Likvidumo rodiklis (likvidus turtas/ einamieji įsipareigojimai)	2,26

4. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis atsižvelgiama į pagrindinius kriterijus, galinčius lemti Bendrovės finansinius rezultatus: kredito rizikos atsiradimą, operacinės rizikos padidėjimą, pajamų sumažėjimą.

Blogiausiu sąlygų scenarijumi buvo pasirinkta tarptautinė finansų krizė. Kadangi Bendrovė 2008-2009 m. finansų krizės metu veiklos dar nevykdė, pagrindinių rodiklių kaita buvo apžvelgta tuo metu Lietuvoje veikusiose FMĮ. Pagal viešai skelbtas finansines ataskaitas, didžiausią paslaugų ir komisinių pajamų mažėjimą patyrė UAB FMĮ „Orion securities“. Įmonės pajamos 2009 m., lyginant su 2008 m. sumažėjo 52,05%. Šis mažėjimas buvo pritaikytas ir Bendrovės vertinimui blogiausiu scenarijumi. Kredito ir operacinių rizikų didėjimas modeliuojamas, atsižvelgiant į kitų Lietuvoje veikiančių FMĮ testavimo praktikoje naudojamus rodiklių pokyčius.

Scenarijus	Tikėtinas	Blogas	Blogiausias
Kapitalo poreikis dėl kredito rizikos	120,0	300,0	540,0
Kapitalo pakankamumo koeficientas, %	36,3	31,5	26,8
Operacinės rizikos padidėjimas	50%	100%	150%
Kapitalo pakankamumo koeficientas, %	26,7	20,2	16,2
Pajamų sumažėjimas	10%	30%	52%
Kapitalo pakankamumo koeficientas, %	37,9	32,2	26,2

5. Išvados

Po atlikto Bendrovės vertinimo nepalankiausiomis sąlygomis galima teigti, jog Bendrovės kapitalas išliktų pakankamas ir atitiktų Lietuvos Banko keliamus reikalavimus finansų maklerių įmonėms ir blogiausio scenarijaus atveju.

2020 m. gruodžio 31 d. Evernord UAB FMĮ bendro kapitalo pakankamumo koeficientas pagal audituotus Bendrovės rezultatus buvo 40,4%.

Finansų vadovas
Arnas Vedeckis

